

Dora je rođena je 10. rujna 1885. u Budimpešti.

Ime Dora skraćenica je imena Teodora ,a znači „Božji dar“.

Ime je dobila prema ocu Teodoru grofu Pejačeviću, koji je obnašao najvišu funkciju u tadašnjoj Hrvatskoj – bio je hrvatski ban od 1903. do 1907. godine.

Za vrijeme banovanja živio je s obitelji u palači Banski dvori, na Markovu trgu u Zagrebu.

Danas je u Banskim dvorima sjedište hrvatske vlade.

Julijan Vicencije Marko grof Pejačević bio je brat Dorina djeda Ladislava, inače historičar, pijanist i skladatelj.

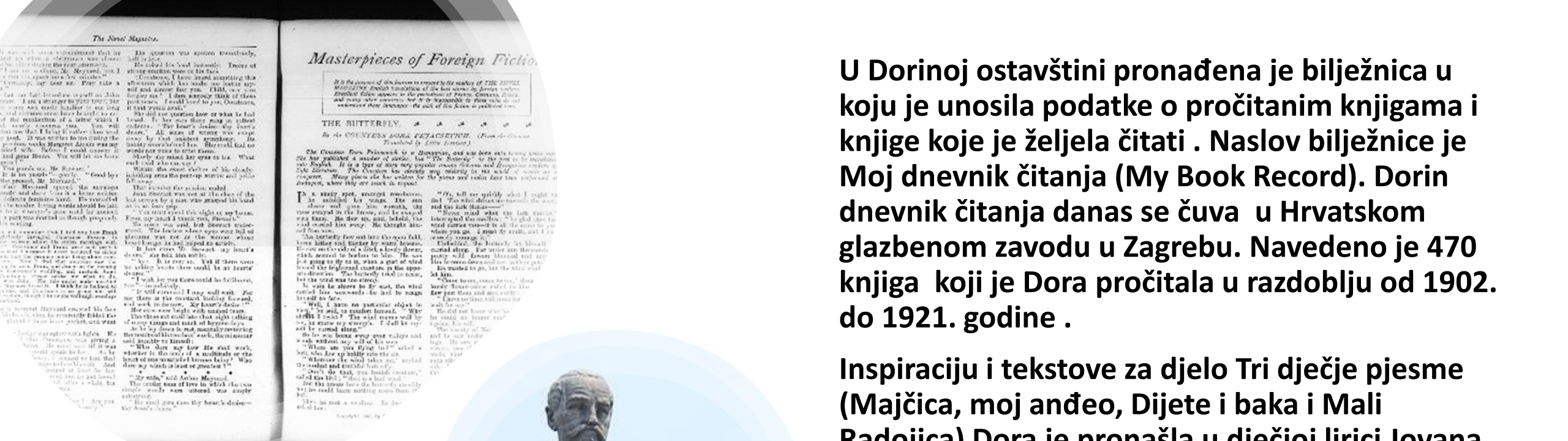
Grof Julijan napisao je rukopisno djelo o povijesti obitelji Pejačević.

Kao veliki ljubitelj knjiga, jedini je član obitelji koji je na knjige stavljao svoj pečat (monogram „J P” iznad kojeg je grofovska kruna).

Kao pijanist, ostavio je opus od najmanje osamdeset djela, pretežno za glasovir.

Julijanov notni materijal i njegove knjige danas se čuvaju u Zavičajnom muzeju Našice.

Dorina majka Elizabeta grofica Pejačević rođ. barunica Vay de Vaya bila je vrlo glazbeno nadarena. Povremeno je nastupala kao glumica i pjevačica na kućnim koncertima i u karitativnim prigodama. Bila je pijanistica i skladateljica, o čemu su pisale i tadašnje novine. Zbog svojih ljubičastih očiju, Dorina majka Elizabeta bila je zvana Lila.

U Dorinoj ostavštini pronađena je bilježnica u koju je unosila podatke o pročitanim knjigama i knjige koje je željela čitati . Naslov bilježnice je Moj dnevnik čitanja (My Book Record). Dorin dnevnik čitanja danas se čuva u Hrvatskom glazbenom zavodu u Zagrebu. Navedeno je 470 knjiga koji je Dora pročitala u razdoblju od 1902. do 1921. godine .

Inspiraciju i tekstove za djelo Tri dječje pjesme (Majčica, moj anđeo, Dijete i baka i Mali Radojica) Dora je pronašla u dječjoj lirici Jovana Jovanovića Zmaja. Djelo se izvodi za glas (ili zbor) i glasovirsku pratnju.

Dora se okušala i kao spisateljica. Njezina prozna crtica naziva The Butterfly (Leptir) objavljena je u časopisu The Novel Magazine u Londonu 1907. godine Na istu temu Dora je skladala jedno - Glasovirsku minijaturu (no originalno s francuskim naslovom Papillon (Leptir), op. 6).

dnevnik čitanja My Book Record, 1902 - 1921. (original u Hrvatskom glazbenom zavodu, Zagreb)

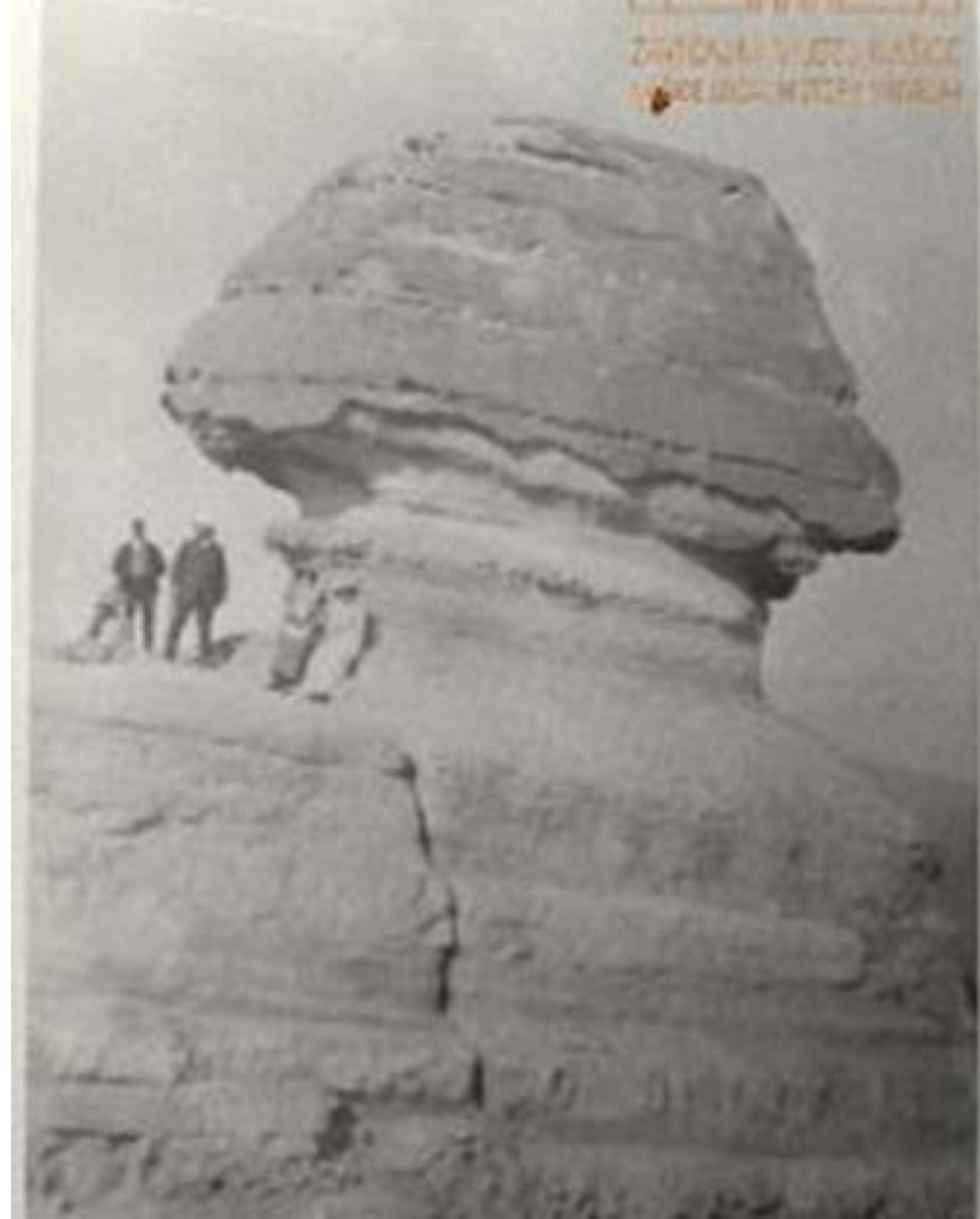
Dvorac Pejačević, tzv. Veliki dvorac, u Našicama podignut je u prvoj fazi 1812. Dvorac Pejačević sastoji se od pet etaža. Na drugoj etaži, točnije u zapadnom dijelu suterena nalazi se Glazbeni salon. S gornjom etažom bio je povezan direktnim uskim metalnim spiralnim stubištem sa sačuvanom dekorativnom drvenom oplatom. U novoj muzeološkoj koncepciji Zavičajnog muzeja Našice ovaj će salon biti Spomen soba Dore Pejačević.

Osim klavira, Dora je svirala još jedan instrument – violinu. Dora je učila violinu u Dresdenu i svirala ju je Od šesnaest opusa komorne glazbe violina je zastupljena u njih petnaest. Na poznatom portretu, kojeg je 1917. naslikao Maksimilijan Vanka, Dora je prikazana s violinom.

1912 .godine Dora je posjetila Egipat.

Pratnja joj je bio ujak (majčin brat) Elemer baruna Vay de Vaja, sestra Gabrijele i učiteljica engleskog jezika Miss Davison.

Tijekom Prvog svjetskog rata Dora je vodila našičku podružnicu Crvenog križa. Nedavno otvorena prva Aleja dobrovoljnih darivatelja krvi u kontinentalnoj Hrvatskoj spaja perivoj uz dvorce obitelji Pejačević i prigradsko naselje Šipovac.

Za vrijeme Prvog svjetskog rata, točnije tijekom 1916., Dora je skladala Simfoniju u fis –molu za veliki orkestar, op.41. Simfonija je dovršena u Našicama. Praizvedba je bila u Dresdenu 1920. godine. Na plakatu i programu izvedbe Simfonije u Dresdenu nije bilo napisano ime Dora, nego samo inicijal „D“ jer dirigent nije htio preko plakata i programa unaprijed otkriti identitet autora simfonije, kako bi izbjegao predrasude o ženi kao skladateljici. Simfonija je doživjela veliki uspjeh i kod publike i kod kritike. Danas se smatra prvom hrvatskom modernom simfonijom, nastalom istovremeno s *Prvom simfonijom* Franje Lučića (1917.).

Konzertdirektion F. RIES (F. Plötner).

Dienstag, den 10. Februar 1920, abends 7 Uhr, Gewerbehauus

VII. Großes Philharmonisches Konzert

mit dem Dresdner Philharmonischen Orchester

Leitung: Edwin **Lindner**

Solist: Dr. **Ludwig Wüllner**

Vortragsfolge

I. Sinfonie in fis-moll D. Pejacsevich

Andante maestoso — Allegro con moto

Andante sostenuto

Scherzo. Molto Allegro

Allegro appassionato

(L. Kallistrav)

Dorina kompozicija *Canzonetta* nastala je 1899. Stručnjaci ju smatraju prvim velikim skladateljičnim uspjehom i često se izvodi na koncertima.

Canzonetta je posvećena mladoj mađarskoj violinistici Stefi Geyer (Budimpešta, 1888. – Zürich, 1956.).

Stefi Geyer izvodila je *Canzonettu* na svojim koncertima. Izvela ju je na koncertu u Somboru 1901. godine, a danas se smatra da je to bila prva javna izvedba neke skladbe Dore Pejačević.

Dorina prijateljica s kojom se međusobno posjećivala i dopisivala bila je Rosa Lumbe, udana Mladota. Povezale su se i obiteljski na način da se Dora udala za Rosinog brata, Ottomara Lumbea.

Violine

a Violoncelliste Stefi Geyer

Canzonetta

Opus 8

Nota oscillati von
Ternislav Banarac

Dora Pejačević
(1885 - 1923)

Andante religioso

Un poco più mosso

Tempo I.

largo

al tempo

 NAŠIČKI MUZEJ NAŠICE

 LOCAL HISTORY MUSEUM

 KR. ZEM. HRV. KAZALIŠTE U ZAGREBU

 U ponedjeljak 7. veljače 1916. Predstava 183. B. 41.

PRVI SIMFONIJSKI KONCERT

MLADIH HRVATSKIH SKLADATELJA

RASPORED

- KREŠIMIR BARANOVIĆ: Koncertna preludija
- BOŽIDAR ŠIROLA: „Notturmo“. Simfonijska pjesma za sopran i orkestr
VLADIMIRA NAZORA. Sopran solo: KATICA FR.
- FRANJO DUGAN: Simfonijski andante
- SVETISLAV STANČIĆ: Simfonijski scherzo

ODMOR

- Grofica DORA PEJACSEVICH: Koncert za glasovir i orkestar op. 33. Allegro moderato
s obilježjima portiera — Allegro con fuoco (Allegro) qua
Uz glasovir: SVETISLAV STANČIĆ
- ANTUN DOBRONIĆ: Kameval — Simfonijski portret (Bufeska — Erotika)

Dirigent: FRIDRIK RUKAVINA

Uvodnik N. „Matija Gubec“, B. 40. (prijeto 41.)

OPŠERNA Cijenik	
Posrednik: karta u piletinju za 4 osobe	24 K. 40 L.
Karta u pozorišnu za 4 osobe	24 „ 40 „
Karta u 1. redu za 4 osobe	40 „ 40 „
Karta u 2. redu za 4 osobe	30 „ 30 „
Karta u 3. redu za 4 osobe	20 „ 20 „
Karta u 4. redu za 4 osobe	10 „ 10 „
Karta u 5. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 6. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 7. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 8. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 9. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 10. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 11. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 12. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 13. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 14. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 15. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 16. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 17. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 18. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 19. redu za 4 osobe	5 „ 5 „
Karta u 20. redu za 4 osobe	5 „ 5 „

POČETAK U 8 SATI, A SVRŠETAK OKO 10¹/₂ SATI

1916. godine održana je praizvedba Dorinog Koncerta u g-molu za klavir i orkestar, op. 33., prvog klavirskog koncerta u povijesti hrvatske glazbe. Praizvedba Dorina koncerta za klavir i orkestar bila je na *Simfonijskom koncertu mladih hrvatskih skladatelja*, održanom u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu.

Simfonijski koncert iz 1916. naziva se i povijesni jer je prvi je put okupio niz mladih skladatelja i predstavio nadiranje moderne. Sudjelovalo je pet skladatelja i jedna skladateljica, Dora grofica Pejačević. Poznati hrvatski pijanist Svetislav Stančić na Simfonijskom koncertu mladih hrvatskih skladatelja 1916. godine odsvirao je solističku dionicu Dorina Koncerta.

Sonatu u b molu za violinu i klavir, op. 43, koja se naziva i Slavenskom sonatom, Dora je posvetila čuvenom hrvatskom violinistu Zlatku Balokoviću (Zagreb, 1895. – Venecija, 1965.)

Slavensku sonatu Zlatko Baloković izveo je 31. siječnja 1926. u Americi u Clevelandu. Na koncertu su bio poznati Hrvati iz dijaspore, znanstvenik Nikola Tesla (1856. – 1943.) i kipar Ivan Meštrović (1883. – 1962.).

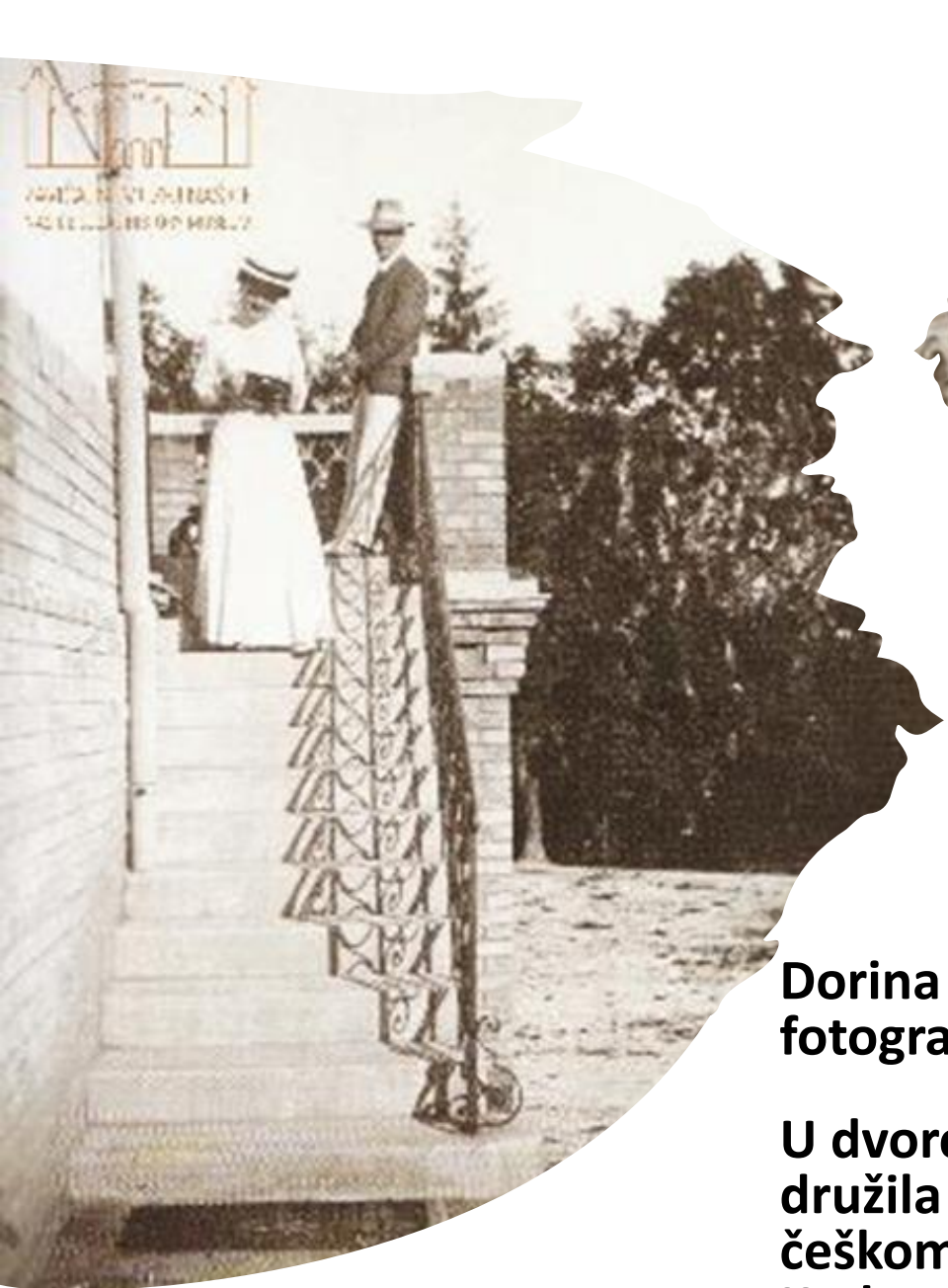

U vrijeme Dorina života kultura odijevanja imala je stroga pravila, u skladu s društvenim statusom i tipom događanja. Od plemkinja se zahtijevalo odijevanje u skladu s društvenim pravilima, ali i modnim trendovima.

Uz glazbu, Dora je voljela i ples. U Zavičajnom muzeju Našice odnedavno se čuvaju plesne cipele (načinjene od mekane kože zlatne boje i bogato ukrašene sitnim perlicama, s nešto povišenom petom).

Plesne cipelice poklon su Dorina unuka, ing. Markusa Lumbe iz Beča.

Dorina přítateljica Elizabeta grofica Draškovič zvana Madi donosi fotografsku kameru te radi zanimljive snimke Dorine obitelji i Našica.

U dvorcu u Janovicama, danas mjesto u središnjoj Češkoj, Dora se družila s přítateljicom Sidonijom barunicom Nádherny von Borutin, češkom plemkinjom i vlasnicom dvorca i austrijskim književnikom Karlom Krausom.

Njemački grad Dresden imao je posebno značenje za Doru – u njemu se Dora glazbeno obrazovala, kasnije je izvedba njezinih djela doživjela veliki uspjeh i bio je prvi dom Dore i njezina supruga.

Dorina djela izvode se i u Dubrovniku u sklopu poznate kazališne i glazbeno-scenske manifestacije - Dubrovačkih ljetnih igara.

Glazbeno-scenski projekt, točnije kazališni komad s Dorinim djelima, prvotno izveden u Dubrovniku 1981., a zatim 1985. u Našicama. Zove se Ja se zovem Dora.

Dorin sin, Theo von Lumbe ,rođen je 30.siječnja 1923. u Munchenu.

Nakon majčine tragične smrt djetinjstvo je proveo u Našicama.

Školovanje je nastavio u Beču.

Značajan dio Dorine ostavštine poklonio je Hrvatskom glazbenom zavodu.

Potkraj života poklonio je majčin portret, rad slikara Maksimilijana Vanke, tadašnjoj Modernoj galeriji u Zagrebu (danas Nacionalni muzej moderne umjetnosti).

Umro je u Beču 2012.godine

Requiescat in pace!

Počivala u miru, u sjeni kraj otaca,
Gdje lišće sipa hlad,
Gdje lahor kao prosjak o štapu svom koru
I uzdisaj se diže kao kâd.

Počivala u miru, u hladu. Neka tice
Prosiplju cvjeteće nota,
Nek na sivom kamenu povedu kolo
Sestre mira!
Requiescat in pace!

Nje Terpsihora, bijaše priroda divna,
Veliki prizori svjetla i velika, srdačna duša
Gore na granama, maleni rasipnici
Nota.
I braća cvjetici, koje prosu u struju
Nestašnih radosti zvučnih melodija
S molbom sjete.
Requiescat in pace!

A život je tamo daleko pjevao svoju pjesmu
Zvao je jakim glasom!
Sada vraća zemlji posjet duše
Koja bdi.

I ovaj kamen, umjetnikovo djelo,
Neumoran čuvar jednog sna u zemlji,
Neka govori glasom s rubom sjete:
Ovo je troje, gdje padaju teški potezi,
Gdje se ispunjuju riječi Propovjednikove:
Requiescat in pace!

Dora je umrla 5.ožujka 1923. u 3 sata poslijepodne u klinici u Munchenu.

Prema mišljenju stručnjaka, umrla je zbog bubrežnih komplikacija što se tada nije moglo liječiti.

Privremeno je bila sahranjena na groblju u Munchenu.

Dorina želja bila je da je sahrane u Našicama. Njezini posmrtni ostaci stigli su iz Münchena na našički kolodvor 4. svibnja 1923. u 6 :00 sati ujutro.

Iste večeri cvijećem okićena kola s lijesom krenula su s kolodvora u pratnji obitelji i mnogobrojnog građanstva. Vlastelinski lugari nosili su, na dvjema stranama, baklje.

Lijes je preko noći položen u franjevačkoj crkvi na odar, ograđen palmama i divno iskićen cvijećem.

Dora je sahranjena u posebnom grobu na padini brijega istočno od obiteljske grobne Kapele.

Pjesma Requiescat in pace! (Počivala u miru) posvećena je Dori i čitana na grobu prilikom sahrane u Našicama.

Pjesnik Branko Strov napisao je i pročitao pjesmu na grobu prilikom Dorine sahrane.

Dorin brat, za kojeg je izgrađen tzv. Mali dvorac u Našicama, zvao se Marko grof Pejačević (1882. – 1923.) Mali dvorac u Našicama dovršen je 1907.

Grof Marko preminuo je 22. lipnja 1923., iste godine kad i Dora, a sahranjen je u grobnoj Kapeli obitelji Pejačević u Našicama. Preminuo je i njegov najstariji sin Nikola i najmlađa kći Eleonora (Nora). Markova supruga Marija (Minka) ostala je udovicom s njihovo osmero živuće djece i desetim djetetom na putu. Na Svečanoj spomenslavi, točnije koncertu organiziranom u čast Dori 10. i 11. rujna 1924. njezina su djela, uz ostale, izvodile dvije članice obitelji. - Dorina majka Lila (Elizabeta) i mlađa sestra Gabrijele.

Koncert je bio dobrotvoran. Novac se skupljao za Našički državni domu za zaštitu djecu.

U korist siročadi „Našičkog državnog doma za zaštitu djece“

održati će se dne 10. i 11. septembra 1924. u malom dvoru grofova Pejacsevich u Našicama

SVEČANA SPOMENSLAVA

na uspomenu blagopokojne skladateljice „Dore grofice Pejacsevich-Lumbe“ kojoj se ovime uljudno pozivate.

Ulazna cijena 20 Dinara po sjedalu.

Početak točno u 8 i pol sati na večer.

Program karata od 7. septembra u uredu „Krndije i dr. industrije d. d.“ u Našicima

izvodi na glasoviru

Pejačević

„Andlung“ pjesma uz pratnju violine i glasovira

izvode: gđa. Gabrijele Kochanovszky-Pejacsevich

gđa. Lily Eisler

gđjica Gizela pl. Babos

O d m o r

„Velika sonata“ za glasovir

Con fuoco ma non troppo, Allegro, Andante con molto espressione, Allegro risoluto

izvodi gđjica Gizela pl. Babos

„Canzonetta“

izvod: gđa. Lily Eisler na violini uz

„Reverie“

pratnju gđa. Lile grofice Pejacsevich

„Romance“

na glasoviru.

„Menuett“

„Diete i baka“

dvije dječje pisame

Objekt u kojem su sahranjeni članovi obitelji Pejačević zove se Grobna kapela obitelji Pejačević u Našicama (nosi titular Uzašašća Gospodnjeg).

Nalazi se na vrhu brežuljka čijom sjeverozapadnom stranom prolazi željeznička pruga u pravcu Pleternice, a na jugoistočnoj strani je mjesno groblje. U blizini mjesnog groblja.

Kapela je sagrađena u znak sjećanja na Marka grofa Pejačevića (1862.-1879.), sina Dorinog djeda Ladislava i brata Dorinog oca.

Arhitekt kapele bio je Herman Bollé, poznati zagrebački arhitekt (tada radio na obnovi zagrebačke katedrale). Svečano je posvećena 1881. U vrijeme posvete kapele Dorin djed bio je hrvatski ban (od 1880. do 1883.)

Članovi obitelji Pejačević prije izgradnje Kapele sahranjivali su se u kripti našičke crkve sv. Antuna Padovanskog.

Na gornjoj etaži kapele je crkva, a u donjoj prostor kripe i posljednje počivalište brojnih članova obitelji. U kripti je sahranjeno šest generacija obitelji Pejačević. U kapeli su sahranjena i dva bana - Dorin djed grof Ladislav Pejačević i Dorin otac grof Teodor Pejačević.

A Budapesti Szimfonikus Zenekar ez-
idoi évadját vasárnap, magyar szerzők
műveiből összeállított matinéval fejezte
be. A műsori *Weiner Leó* ismert *Far-*
sang című humoreszkje nyitotta meg.
Utána *Sány Zoltán*, a zenekar fiatal
hangversonymestere mutatkozott be.
Három nyári hangulatképe zenekari
koloritjában erős idegen hatásokat mu-
tat, de invenciója és fantáziája magyar
talajban gyökerezik. *A lenyugvó nap*
sugarai című tétel tehetségét fényesen
igazolja. *Kazacsay Tibor* újdonsága
„*Max és Móric vidám csinyjel*”, *Busch*
verseinek és rajzainak nyomán készült
vidám barleszk. A zenei illusztrációhoz
szükséges technikával és színérzékkel
rendelkezik a szerző, akinek az ilyen
groteszk témához különös talentuma
van. A feldolgozás *Strauss Tilljének* le-
vegőjéből sokat merített. A zongoraszó-
lamot *Stankiewicz Anny* játszotta bril-

Nekoliko tjedana nakon Dorine smrti,
travnja 1923., budimpeštanski je
simfonijski orkestar izveo njezinu
Simfoniju. Bila je to prva izvedba Dorine
glazbe nakon njene smrti.

Koncertu su prisustvovali Dorin brat Marko
grof Pejačević i njegova kći Marija te Dorin
suprug Ottomar von Lumbe.

Nakon dugog perioda zaborava Dorina se
djela počinju ponovno izvoditi krajem 70-ih
godina 20. stoljeća

Umjetnička ostavština Dore Pejačević broji
57 registriranih opusa.

Postoje umjetnička djela koja su
nadahnuta Dorom i njenim stvaralaštvom.
Jedno od prvih takvih djela, skladao je
Johanna Podvinetz , valcer „Dora“ (inače
glasi „Dora“ - *Walzer für Pianoforte zu 2*
Händen, op.)

Kahoot!

7.11. kviz o DoriPejačević

1 - Quiz

Gdje i kad je rođena Dora Pejačević?

2 - Quiz

Tko je od članova Dorine obitelji obnašao funkciju bana u tadašnjoj Hrvatskoj?

3 - Quiz

Koliko je knjiga navedeno u Dorinom dnevniku čitanja koji je vodila od 1902. do 1921.?

4 - Quiz

Osim klavira, Dora je svirala još jedan instrument, s kojim je prikazana na portretu.To je:

5 - Quiz

Koju je daleku zemlju Dora posjetila 1912. godine?

6 - True or false

Je li istinita tvrdnja (T=točno, F=netočno): Dora se okušala i kao spisateljica

7 - Quiz

Kada i za koga se udala Dora Pejačević?

8 - Quiz

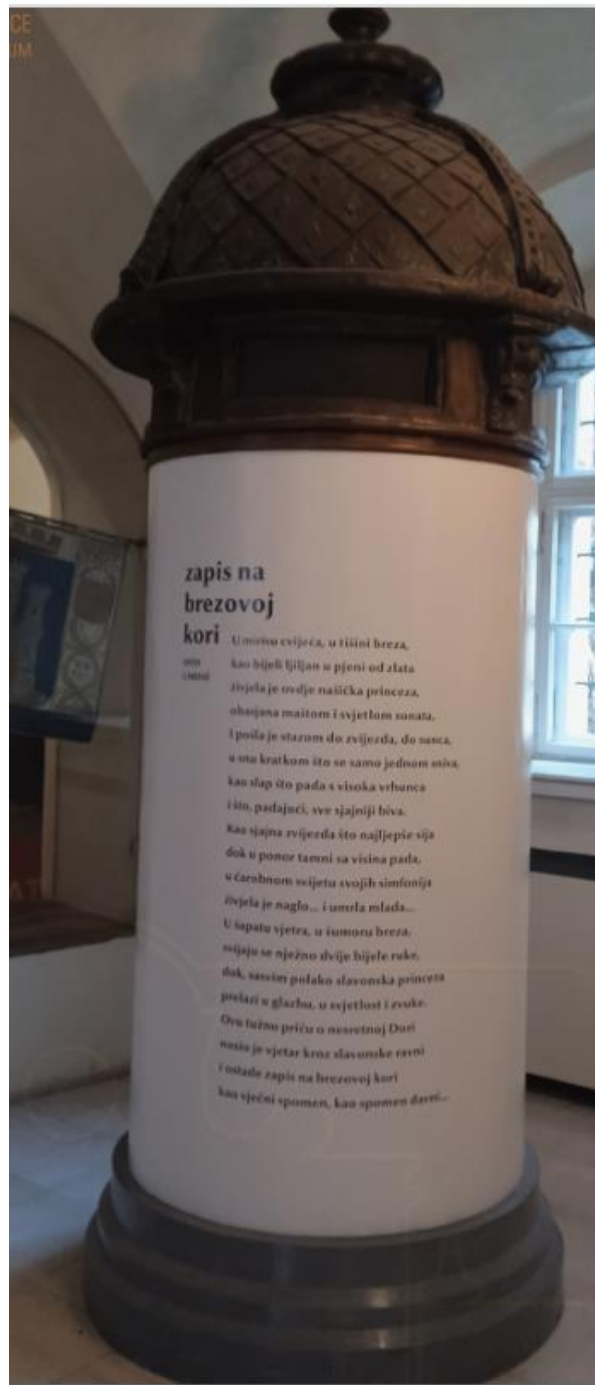
Kako se zvao Dorin sin?

9 - Quiz

Koliko umjetničkih djela broji ostavština Dore Pejačević?

10 - True or false

Je li sljedeća tvrdnja točna (True=točno, False=netočno):Dora je sahranjena unutar Grobne kapele obitelji Pejačević

zapis na
brezovoj
kori

U miru cvijeća, u tihini breza,
kao bijeli lilijan u pjeni od zlata
svijeta je ovdje natička princeza,
obasjana maitnom i svjetlom sonata.
I poila je starom do zvijezda, do sunca,
u ona kratkom što se samo jednom otkriva,
kao slap što pada s visoka vrhunca
isto, padajući, sve sjajnoji hiva.
Kao sjajna zvijezda što najljepše sija
dok u ponor tamni sa visina pada,
u čarobnom svijetu svojih simfonija
živjela je naglo... i umrla mlada...
U šapatu vjetra, u šumoru breza,
osijaju se nježno ibijte bijele ruke,
dok, sasvim polako slavonska princeza
pevala u glazbu, u svjetlost i zvuke.
Ovu tužnu priču o nesetnoj Dori
nosio je vjetar kroz slavonske ravni
i ostade zapis na brezovoj kori
kao sjećni spomen, kao spomen daru...

priređila prof. Ivana Lijić